

STANOWISKO PREZYDIUM OPZZ W SPRAWIE ZAŁOŻEŃ PROJEKTU BUDŻETU PAŃSTWA NA ROK 2008

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych stwierdza, że zanotowane w I kwartale 2007 roku wysokie tempo wzrostu produktu krajowego brutto (7,4%), naj-wyższe od 38 kwartałów, oraz przewidywania dotyczące dynamiki PKB w kolejnych kwartałach 2007 roku pozwalają optymistycznie prognozować wzrost gospodarczy w roku 2008. W Założeniach projektu budżetu państwa na rok 2008 rząd przyjął, że realne tempo PKB w 2008 roku wyniesie 5,7%. **Prognoza ta została skorygowana** w stosunku do wcześniej przekazanych Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych (5,5%), **co postulowało Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych wskazując, że rządzący – wzorem lat ubiegłych – świadomie zaniżyli prognozę wzrostu PKB w celu ograniczenia żądań płacowych pracowników** (np.: plan na rok 2006 (4%) - wykonanie (6,1%); plan na rok 2007 (4,6%) - prognoza wykonania (6,5%)).

W 2008 roku zmniejszy się dynamika przyrostu zatrudnienia. Zgodnie z prognozami rządu przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrośnie w 2008 roku o 3,2% (w 2007 roku o 4,2%), a w całej gospodarce narodowej odpowiednio o 2,3% i 2,9%. Utrzymujące się niskie tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia oddala Polskę od osiągnięcia w 2010 roku 70% wskaźnika zatrudnienia, założonego w Strategii Lizbońskiej. Do negatywnych tendencji zaliczyć należy stały wzrost liczby osób bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Bez prawa do zasiłku w końcu grudnia 2006 roku pozostawało 1998,6 tys. osób, tj. 86,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W maju 2007 roku bez prawa do zasiłku pozostawało już 86,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

OPZZ protestuje przeciwko koncepcji połączenia Funduszu Pracy z Funduszem Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Z uwagi na fakt, iż oba fundusze powołane są w innych celach oraz mają różne kierunki wydatków, nie wydaje się słuszne przyznanie im możliwości wzajemnego uzupełniania się środkami w ramach posiadanego stanu środków. W tej sytuacji Prezydium uznaje, że strona rządowa zamierza złamać dotychczasowe porozumienie w tej sprawie, co nie służyłoby dalszemu dialogowi.

Dobra koniunktura gospodarcza zdaniem OPZZ pozwala na wyższy niż przyjęty w założeniach wzrost płac wszystkich pracowników, zarówno pracujących w sferze budżetowej, jak i w sektorze przedsiębiorstw, niezależnie od podwyżki wynagrodzeń netto osiągniętej w wyniku obniżenia składki rentowej. Jest to konieczne wobec wzrostu niektórych wydatków gospodarstw domowych, co potwierdzają badania budżetów gospodarstw domowych, przeprowadzone przez Główny Urząd Statystyczny. Wynika z nich, że w 2006 roku, w strukturze wydatków ogółu badanych gospodarstw domowych w porównaniu z poprzednim rokiem, odnotowano wzrost udziału wydatków na nośniki energii, odzież i obuwie, a także rekreację i kulturę. W roku 2006 utrzymał się dalszy spadek poziomu ilościowego spożycia niektórych podstawowych artykułów żywnościowych, a odsetek osób żyjących w rodzinach, w których poziom wydatków był niższy od tak zwanej ustawowej granicy ubóstwa, oszacowano na 15%. Zasięg ubóstwa skrajnego, za granicę którego przyjęto poziom minimum egzystencji oszacowano w 2006 roku na około 8%.

Te niepokojące dane GUS korespondują z rządową prognozą obniżenia się tempa wzrostu PKB w 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007, co wynika z niższych oczekiwanych dynamik wzrostu spożycia (104,7%) i akumulacji (113,4%) oraz hamowania wzrostu wynagrodzeń. Szacuje się, że w latach 2007-2008 fundusz wynagrodzeń w gospodarce narodowej zmniejszy się z 8,2% w 2007 roku do 6,0% w 2008 roku. Zmniejszy się również tempo wzrostu popytu krajowego z 8,5% w 2007 roku do 6,8% w 2008 roku oraz spożycia indywidualnego gospodarstw domowych z 6,4% do około 5,8%.

W sprawach dotyczących wzrostu wynagrodzeń oraz emerytur i rent w roku 2008 OPZZ podtrzymuje wcześniej wyrażone stanowisko, zgodnie z którym:

- **wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę – powinien osiągnąć poziom 50% wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej;**

- wzrost wynagrodzeń u przedsiębiorców powinien wynosić nie mniej niż 9,4%;
- wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej powinien wynosić nie mniej niż 11%;
- wzrost emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych powinien wynosić nie mniej niż 5,2%.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych nie może zaakceptować sytuacji, w której wzrost PKB oraz wysoka dynamika wydajności pracy nie znajdują należytego odzwierciedlenia w wynagrodzeniach milionów pracowników, także tych otrzymujących minimalne wynagrodzenia za pracę. Propozycja rządu, aby wynagrodzenie minimalne wynosiło od 1 stycznia 2008 roku 1000 zł brutto oznacza dalsze pogorszenie relacji płacy minimalnej do płacy przeciętnej. Stoi także w sprzeczności z obietnicami minister pracy i polityki społecznej, która wielokrotnie deklarowała stopniowe dostosowanie wysokości płacy minimalnej do standardów międzynarodowych. Analizując rządową propozycję w zakresie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę należy odnotować, że w 2008 roku prognozowana relacja płacy minimalnej do płacy przeciętnej wyniesie (35,5%), co oznacza niewielką poprawę w stosunku do prognozowanej relacji z roku 2007 (35,2%). W roku 2006 relacja ta wyniosła (36,2%)! Zasadne jest pytanie, dlaczego rząd zaproponował wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, która nie odpowiada składanym wcześniej deklaracjom i nie poprawia relacji płacy minimalnej do płacy przeciętnej? Obawy o wzrost płacy minimalnej zostały wyrażone w uchwale Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych z dnia 29 maja 2007 roku w sprawie zwiększenia wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2007 roku. **Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych ponownie apeluje do Rady Ministrów, aby zwiększać płacę minimalną w stopniu większym niż przyrost płacy przeciętnej w gospodarce narodowej. W przeciwnym razie poziom płacy minimalnej nigdy nie osiągnie standardów międzynarodowych tj. 50% płacy przeciętnej.**

Niezależnie od powyższego OPZZ za niezbędne uznaje ratyfikowanie przez Polskę art. 4 ust. 1 Europejskiej Karty Społecznej, dotyczącego płacy godziwej. To z winy rządzących poziom płacy minimalnej w Polsce nie gwarantuje obywatelom godnego poziomu życia. W sprawie tej OPZZ wystąpiło do Rady Ministrów RP i Prezydenta RP z wnioskiem o podjęcie stosownych działań, przewidzianych w Konstytucji i ustawach szczególnych, dla zrealizowania prawa pracowników do wynagrodzenia godziwego.

Zaproponowany w Założeniach projektu budżetu państwa na rok 2008 przyrost wynagrodzeń u przedsiębiorców (6,4%) nie odzwierciedla prognozowanej dynamiki PKB, dobrych wyników finansowych przedsiębiorstw oraz sytuacji na rynku pracy. W roku 2007 rząd ustalił wzrost wynagrodzeń u przedsiębiorców na zaniżonym poziomie tj. 3,4% (propozycja OPZZ 4,3%). Płace w maju 2007 roku wzrosły o 8,9%, niezależnie od wysokości przyjętego przez rząd wskaźnika. W całym roku 2007 wzrost płac szacuje się na poziomie 6-7%. Rządzący, proponując wzrost wynagrodzeń w roku 2008, nie wyciągnęli wniosków z analizy sytuacji finansowej przedsiębiorstw i stanu gospodarki w roku bieżącym.

OPZZ stwierdza, że stan finansów przedsiębiorstw oraz koniunktura gospodarcza uzasadniają przyjęcie wyższego niż zaproponowany wskaźnika wzrostu wynagrodzeń. Od kilku lat w przedsiębiorstwach maleje udział kosztów pracy w kosztach ogółem. Szybkim wzrostowi wynagrodzeń towarzyszy znaczna poprawa rentowności przedsiębiorstw w warunkach stabilnej inflacji, a przyspieszenie tempa wzrostu wynagrodzeń nie musi powodować inflacji z uwagi na konkurencyjność przedsiębiorstw i dobre wyniki finansowe firm, które mogą zmniejszać ewentualny wzrost kosztów działalności.

OPZZ z niepokojem obserwuje brak woli rządu w zakresie podniesienia wynagrodzeń pracowników sfery budżetowej, a zaproponowany przez rząd wzrost płac w tym sektorze na poziomie planowanej na rok 2008 inflacji (2,3%) odbieramy jako wyraz ignorowania potrzeb pracowników zatrudnionych w jednostkach sfery budżetowej. Nie przekonują nas zapewnienia rządu, który twierdzi, że w wyniku, między innymi redukcji tzw. klina podatkowego, płace w 2008 roku wzrosną o 17,3%. Domagamy się przedstawienia wyliczeń potwierdzających te prognozy.

Z Założeń projektu budżetu państwa na rok 2008 wynika, że od 2008 roku nastąpi powrót do mechanizmu corocznej waloryzacji emerytur i rent o konstrukcji: wskaźnik inflacji powiększony o 20% realnego wzrostu wynagrodzeń w gospodarce narodowej, przy czym wskaźnik waloryzacji w 2008 roku

będzie skumulowany obejmując lata 2007 i 2008, zgodnie z projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 22 maja 2007 roku.

Zdaniem Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych:

- **wskaźnik waloryzacji w roku przyszłym powinien kumulować inflację i realny wzrost płac za lata 2006 i 2007;**
- **zgodnie z projektem ustawy przyjętym przez Radę Ministrów w maju 2007 roku wskaźnik ma być powiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu płac. Zwiększenie wskaźnika ma nastąpić w drodze negocjacji w Trójstronnej Komisji. Z zapisów Założeń nie wynika, aby istniało jakiegokolwiek pole negocjacji z uwagi na brak środków, których się nie zabezpiecza;**
- **powinny być zabezpieczone środki w wysokości gwarantującej zwiększenie wskaźnika waloryzacji o co najmniej 30%, gdyż do Sejmu został przekazany poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (druk nr 507), autorstwa posłów Sojuszu Lewicy Demokracji, z którego wynika, że wskaźnik waloryzacji wynosi nie mniej niż średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększony o co najmniej 30% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.**

W zakresie prognozy dochodów i wydatków budżetu państwa na rok 2008 OPZZ zauważa, że planowany wzrost dochodów podatkowych aż o 17,7% wymaga przedstawienia dodatkowych wyjaśnień Ministerstwa Finansów w związku z prognozą spadku w 2008 roku realnego funduszu płac w gospodarce narodowej oraz konsumpcji indywidualnej.

W części dotyczącej wydatków (wzrost nominalny o 4,9% w porównaniu z ustawą budżetową na rok 2007) zwraca uwagę brak informacji o ich rozdysponowaniu. Oczekujemy rozsądnego gospodarowania pieniędzmi podatników i ograniczenia wydatków na dalszą rozbudowę administracji, prowadzoną w ramach rządowego programu „Tanie Państwo”.

W Założeniach nie odnajdujemy również informacji o przychodach z prywatyzacji w roku 2008.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych uznaje, że Założenia projektu budżetu państwa na rok 2008 nie spełniają naszych oczekiwań w zakresie podwyżek płac i zagwarantowania pracownikom godnego poziomu życia. Ostrzegamy rządzących, że próba ograniczania wzrostu płac zwiększy skalę emigracji zarobkowej oraz nasili konflikty społeczne.

Domagamy się godnych wynagrodzeń oraz rent i emerytur!

Prezydium

Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych

Mielno, 11 lipca 2007 roku